

Fundusze Europejskie

Regulamin wyboru projektów do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny w ramach naboru nr FELU.11.03-IZ.00-001/26 Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ.....	4
Rozdział 1. Podstawy prawne, dokumenty programowe i horyzontalne	10
Rozdział 2. Postanowienia ogólne	15
Rozdział 3. Informacje o naborze	17
3.1. Informacje ogólne	17
3.2. Terminy i doręczenia	20
3.3. Forma komunikacji z Instytucją Organizującą Nabór	21
3.4. Wyjaśnienia w zakresie procedury oceny wniosku o dofinansowanie 21	
3.5. Cel postępowania	22
3.6. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów.....	22
3.7. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie	24
3.8. Forma składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie	26
3.9. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie.....	27
Rozdział 4. Wymagania naboru i zasady finansowania	28
4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie	28
4.2. Typ projektu	29
4.3. Wymagania w zakresie wskaźników projektu	29

4.4.	Dofinansowanie, wkład własny projektu	30
4.5.	Kwalifikowalność.....	30
4.6.	Uproszczone metody rozliczania wydatków	40
4.7.	Informacja i promocja w projekcie.....	42
4.8.	Zasady horyzontalne	43
4.8.1	Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.....	44
4.8.2	Zasada równości kobiet i mężczyzn.....	49
4.8.3	Zasada zrównoważonego rozwoju oraz DNSH, czyli „nie czyń znaczącej szkody”	50
4.9.	Pomoc publiczna i pomoc de minimis.....	52
	Rozdział 5. Szczegółowa procedura oceny projektu	55
5.1	Ocena formalna	55
5.2	Ocena merytoryczna	58
5.3	Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie naboru - wybór do dofinansowania ...	63
5.4	Umowa o dofinansowanie	64
5.5	Unieważnienie postępowania	68
	Rozdział 6. Klauzula informacyjna dla wnioskodawców/beneficjentów i osób wyznaczonych do kontaktu, partnerów/realizatorów projektu	69
	Załączniki	71

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ

alokacja - kwota środków z EFRR przeznaczona na nabór;

baza konkurencyjności (BK2021) - strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

(<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>);

beneficjent - beneficjent w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, na podstawie art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego;

CST2021 - Centralny System Teleinformatyczny, tj. system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej, w którym rejestruje się i przechowuje w formie elektronicznej dane, zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego, którego budowę, rozwój i utrzymanie zapewnia minister odpowiedzialny za rozwój regionalny;

dni robocze - dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;

dzień/dni - ilekroć w niniejszym regulaminie mówi się o „dniu” lub „dniach”, rozumie się przez to dni kalendarzowe;

dofinansowanie - dofinansowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy wdrożeniowej - finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu;

DW EFRR - Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie;

Działanie - Działanie 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

e-mail - poczta elektroniczna;

ePUAP - elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej;

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

FEL 2021-2027 - program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

finansowanie UE - należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą z budżetu środków europejskich, zasilaną z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, przyznaną beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie;

Instrumenty terytorialne - instrumenty wskazane w art. 28 rozporządzenia ogólnego 2021/1060: zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT), rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), inne instrumenty terytorialne (IIT).

Instrumenty terytorialne mogą być zastosowane do realizacji działań wynikających z lokalnych strategii rozwoju (dla RLKS) i strategii terytorialnych (dla ZIT i IIT). Instrumenty terytorialne służą wdrażaniu interwencji dla realizacji wszystkich celów polityki – nie są przypisane wyłącznie do interwencji w CP5, jednak w CP5 ich zastosowanie jest obowiązkowe;

ION - Instytucja Organizująca Nabór;

IZ FEL - Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. Zarząd Województwa Lubelskiego;

KE - Komisja Europejska;

KM FEL - Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

KOP - Komisja Oceny Projektów, tj. komisja, o której mowa w art. 53 ustawy wdrożeniowej, powołana do oceny projektów;

KPA - ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;

kryteria wyboru projektów - kryteria, o których mowa w art. 2 pkt. 16 ustawy wdrożeniowej, umożliwiające ocenę projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zatwierdzone przez KM FEL;

kwalifikowany podpis elektroniczny - podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt. 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U.UE.L.2014.257.73 z dnia 2014.08.28), który jest unikalnie przyporządkowany podpisującemu, umożliwia ustalenie tożsamości podpisującego, jest składany przy użyciu danych służących do składania podpisu elektronicznego, których podpisujący może, z dużą dozą pewności, użyć pod wyłączną swoją kontrolą, jest powiązany z danymi podpisanymi w taki sposób, że każda późniejsza zmiana danych jest rozpoznawalna, składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego, opierający się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;

MOF - Miejski Obszar Funkcjonalny;

MRU - mechanizm racjonalnych usprawnień;

nabór - okres, w którym wnioskodawcy mogą złożyć wnioski o dofinansowanie;

nieprawidłowość - na podstawie art. 2 pkt 31 Rozporządzenia ogólnego, oznacza każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;

ONiOP - Oddział Naboru i Oceny Projektów w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;

OOŚ - Ocena Oddziaływania na Środowisko;

podmiot wykluczony - podmiot wpisany do rejestru podmiotów wykluczonych, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, prowadzonego przez Ministra Finansów na podstawie art. 210 ustawy o finansach publicznych;

podwójne finansowanie - niedozwolone finansowanie, określone w Podrozdziale 2.3 pkt 2 Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;

pomoc de minimis - pomoc zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023 r.) oraz Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 598);

pomoc publiczna - pomoc sektorowa udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, tj. pomoc spełniająca łącznie następujące warunki:

- a) jest przyznawana przedsiębiorstwom przez Państwo lub pochodząca ze środków państwowych,
- b) jest udzielana na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
- c) ma charakter selektywny (jest dostępna wyłącznie dla ograniczonej grupy beneficjentów i/lub sektorów gospodarki),
- d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE;

portal - portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego - portal Funduszy Europejskich na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl;

projekt - przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej - przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE w ramach FEL 2021-2027;

PZ - Profil zaufany – portal www.pz.gov.pl wyodrębniony z ePUAP służący do cyfrowego podpisywania dokumentów za pośrednictwem profilu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego;

Regulamin - Regulamin wyboru projektów do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny w ramach naboru nr FELU.11.03-IZ.00-001/26 Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze

Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

Strategia terytorialna będąca podstawą realizacji ZIT - strategia terytorialna, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, opracowana w celu wdrażania instrumentu ZIT;

SL2021 Projekty - aplikacja w CST2021, za pośrednictwem której, wnioskodawca po wyborze projektu do dofinansowania przedkłada wymagane załączniki, niezbędne do zawarcia umowy o dofinansowanie. Na etapie realizacji SL2021 Projekty wykorzystywany jest do rozliczania projektu (wnioski o płatność, wnioski o zmianę w projekcie, aneksy do umowy itd.);

SRWL2030 - Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego;

SZOP - Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

UE - Unia Europejska;

umowa o dofinansowanie - zgodnie z art. 2 pkt 32 lit. a ustawy wdrożeniowej umowa zawarta pomiędzy Instytucją Zarządzającą a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

wartość projektu - należy przez to rozumieć sumę wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych projektu;

wniosek o dofinansowanie - wniosek o dofinansowanie projektu (formularz wniosku wraz z załącznikami), w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów, złożony przez wnioskodawcę w wersji elektronicznej za pośrednictwem WOD2021;

wnioskodawca - zgodnie z art. 2 pkt 34 ustawy wdrożeniowej - podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

WOD2021 - aplikacja „Wnioski o dofinansowanie” w CST2021, za pośrednictwem której wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie;

wydatki kwalifikowalne - wydatki poniesione w związku z realizacją projektu, spełniające wszystkie warunki, pozwalające uznać je za kwalifikowalne,

określone w FEL 2021-2027, w SZOP, w Regulaminie wyboru oraz we wszystkich wytycznych wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej oraz w aktach prawa powszechnie obowiązującego mających zastosowanie do beneficjenta lub projektu;

wytyczne - instrument prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 38 ustawy wdrożeniowej. Wytyczne wydane przez Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;

zakończenie projektu - dzień płatności końcowej na rzecz beneficjenta, w rozumieniu Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;

ZIT - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, instrument rozwoju terytorialnego, o którym mowa w art. 28–30 Rozporządzenia ogólnego oraz w art. 9 i art. 11 Rozporządzenia EFRR. Warunkiem realizacji ZIT jest uzyskanie pozytywnej opinii IZ w zakresie możliwości finansowania strategii w ramach Programu, czego potwierdzeniem jest wpis do Wykazu pozytywnie zaopiniowanych strategii terytorialnych województwa lubelskiego przez Instytucję Zarządzającą Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

ZIT MOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych;

ZWL - Zarząd Województwa Lubelskiego.

Rozdział 1. Podstawy prawne, dokumenty programowe i horyzontalne

Regulacje unijne i krajowe

1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391).
2. Kontrakt Programowy dla Województwa Lubelskiego z dnia 8 grudnia 2021 r. z późn.zm.; umowa, o której mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r., poz.198, z późn. zm.).
3. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231/159 z 30.06.2021 r., z późn. zm.), zwane dalej „Rozporządzeniem ogólnym”.
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz. Urz. UE L 2024/2509 z 26.09.2024 r.).
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231/60 z 30.06.2021 r., z późn. zm.), zwane dalej „Rozporządzeniem EFRR”.
7. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu

takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119/1 z 04.05.2016 r., z późn. zm.), dalej zwane RODO.

8. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art.107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014 r. z późn. zm.), zwane dalej „Rozporządzeniem GBER”.
9. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023 r.), zwane dalej „Rozporządzeniem de minimis”.
10. Rozporządzenie Rady (WE, EURATOM) Nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L 312/1 z 23.12.1995 r.).
11. Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE L 229 z 31.07.2014, str. 1),
12. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE L z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.),
13. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z 2000 r. N 327, str. 1 z późn. zm.).
14. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7, z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. (Dz.U. z 2019 poz. 1311).
16. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 468, z późn. zm.).

17. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1733, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą wdrożeniową”.
18. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r., poz. 1071 z późn. zm.).
19. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).
20. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483, z późn. zm.).
21. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120, z późn. zm.).
22. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647, z późn. zm.).
23. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).
24. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320, z późn. zm.).
25. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.).
26. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz.13).
27. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r., poz. 418, z późn. zm.).
28. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn.zm.).
29. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r., poz. 1822).
30. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1567).
31. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 z późn. zm.).

32. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292, z późn. zm.).
33. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 598).
34. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514).
35. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. z 2023 r. poz. 1678),
36. Właściwe obowiązujące akty prawne dotyczące przygotowania i realizacji inwestycji, w tym m. in.: planowania przestrzennego, ochrony środowiska, w tym oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko, mające zastosowanie w zakresie przygotowania i realizacji projektu. Należy pamiętać, że wnioskodawca na każdym etapie przygotowania i realizacji projektu jest zobowiązany do stosowania obowiązujących przepisów prawnych.

Dokumenty programowe i horyzontalne

1. Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CCXIX/4270/2026 z dnia 2 marca 2026 roku i zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2026) 1324 z dnia 25 lutego 2026 roku, zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2025)4867 z dnia 14 lipca 2025 roku.
2. Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027, zatwierdzona decyzją wykonawczą C(2022)4640 z dnia 30 czerwca 2022 r.
3. Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021- 2027, przyjęty uchwałą nr CCVII/4069/2026 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 21 stycznia 2026 r
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, przyjęta uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.

5. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r., przyjęta uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r.
6. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.
7. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.
8. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027.
9. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, dalej: Wytyczne kwalifikowalności.
10. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027.
11. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
12. Wytyczne dotyczące korzystania z usług ekspertów w programach na lata 2021-2027.
13. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027.
14. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.
15. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027.
16. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
17. Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027.
18. Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.
19. Wytyczne w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych w okresie programowania 2014 – 2020 oraz ubiegających się o współfinansowanie w okresie 2021 – 2027 z Funduszy UE, dotkniętych naruszeniem 2016/2046 w zakresie specustaw, dla których prowadzone jest postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (Ares(2021)1432319 z 23.02.2021 r.)

20. Zawiadomienie Komisji - Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 (2021/C 373/01).
21. Procedura opiniowania strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubelskim w perspektywie finansowej na lata 2021-2027 przyjęta Uchwałą CDXXXV/7666/2023 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 1 marca 2023 r.

Rozdział 2. Postanowienia ogólne

1. Wybór projektu do dofinansowania stanowi konieczny warunek objęcia danego projektu dofinansowaniem. W związku z powyższym, IZ FEL przeprowadza procedurę naboru wniosków o dofinansowanie prowadzącą do wyłonienia projektów do dofinansowania.
2. Niniejszy Regulamin zawiera informacje dotyczące zasad oceny i wyboru projektów do dofinansowania oraz warunków, na jakich odbywa się nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
3. Wybór projektów dokonywany jest w sposób niekonkurencyjny. Wnioski o dofinansowanie oceniane są na bieżąco, po złożeniu przez dany MOF projektu zawierającego oświadczenie o złożeniu ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie. Możliwość składania wniosków o dofinansowanie jest ograniczona datą rozpoczęcia i zakończenia naboru. Nabór trwa od **16.03.2026 r.** do **30.06.2026 r.** do godziny 23:59 lub do złożenia wniosku o dofinansowanie przez ostatni uprawniony podmiot w ramach naboru w zależności od tego, która data będzie pierwsza.
4. W sposób niekonkurencyjny może być wybierany projekt, którego wnioskodawcą ze względu na charakter lub cel projektu, jest podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie oraz który stanowi projekt o znaczeniu strategicznym, tj. projekt, który ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju obszaru objętego realizacją ZIT.

5. Postępowanie określone w przedmiotowym Regulaminie ma na celu wybór do dofinansowania projektów w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1), Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, które zostały zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych¹.
6. Wybór projektów w sposób niekonkurencyjny odbywa się z poszanowaniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego traktowania wnioskodawców, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.
7. Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
8. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez IZ FEL w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
9. Niezależnie od faktu, czy dane postępowanie się zakończyło, ION na wniosek wnioskodawcy, udziela informacji ogólnych o postępowaniu, w którym

¹ Projekt musi zostać zidentyfikowany (ujęty na liście projektów, o których mowa w art. 34 ust. 15 pkt 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027) w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej przez IZ FEL pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 najpóźniej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

uczestniczy wnioskodawca, udziela informacji związanych z udziałem tego wnioskodawcy w postępowaniu.

Rozdział 3. Informacje o naborze

3.1. Informacje ogólne

1. Instytucją organizującą nabór i przeprowadzającą ocenę projektów w formule ZIT oraz wybierającą projekty do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny jest Zarząd Województwa Lubelskiego jako Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Czynności związane z przeprowadzeniem ww. procedury realizuje Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin.
2. IZ FEL udostępnia niniejszy Regulamin wnioskodawcom z dniem ogłoszenia naboru określonym w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie dla programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, zwanym dalej harmonogramem naboru wniosków, publikując go na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl. Następnie IZ FEL za pośrednictwem wiadomości e-mail udostępnia wnioskodawcom adres strony, na której znajduje się Regulamin, wskazując nabór w odpowiedzi, na który wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie.
3. W przypadku niezłożenia żadnego wniosku o dofinansowanie w wyznaczonym terminie, tj. do **30.06.2026 r.** do godziny 23:59, IZ FEL unieważnia postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT.
4. IZ FEL może zmieniać Regulamin w trakcie prowadzonego postępowania, z wyłączeniem²:
 - 1) zmiany sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opisu,

² Wyłączenia nie mają zastosowania, jeżeli konieczność dokonania zmian wynika z przepisów odrębnych.

- 2) zmiany kryteriów wyboru projektów, gdy w ramach naboru niekonkurencyjnego złożony już został wniosek o dofinansowanie przez wnioskodawcę³.
5. IZ FEL udostępnia zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, w taki sam sposób jak Regulamin.
6. IZ FEL po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT nie może zmieniać Regulaminu.
7. Ocena projektów w ramach instrumentu ZIT, dokonywana jest na bieżąco w trakcie prowadzonego w sposób niekonkurencyjny naboru, po wpłynięciu każdego wniosku o dofinansowanie zawierającego oświadczenie o złożeniu ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie.
8. Ocena projektów obejmuje: ocenę formalną i ocenę merytoryczną, przeprowadzaną na podstawie kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM FEL.
9. Ocenę spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów (formalnych, merytorycznych) przeprowadza KOP. Ocena projektów w ramach instrumentu ZIT w naborze niekonkurencyjnym przebiega w dwóch etapach:
 1. ocena formalna – która będzie dokonywana w oparciu o kryteria formalne dostępu, kryteria formalne poprawności⁴ oraz kryteria formalne specyficzne⁵. Niespełnienie chociaż jednego z kryteriów formalnych powoduje negatywną ocenę projektu. Projekt, który został pozytywnie oceniony w trakcie oceny formalnej podlega ocenie merytorycznej. Kryteria formalne dostępu, kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne oceniane są przez pracowników ION, powołanych w skład KOP.

³ W sytuacji, w której w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie - zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków o dofinansowanie.

⁴ Kryteria formalne dostępu oraz formalne poprawności wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027” przyjętym Uchwałą nr 210/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 czerwca 2025 r., obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.

⁵ Kryteria formalne – specyficzne przyjęte Uchwałą nr 230/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 12 sierpnia 2025 r.

2. ocena merytoryczna – która będzie dokonywana w oparciu o kryteria merytoryczne techniczne⁶ i kryteria merytoryczne specyficzne⁷.

Niespełnienie chociaż jednego z kryteriów merytorycznych technicznych i/lub kryteriów merytorycznych specyficznych skutkuje negatywną oceną projektu. Oceny kryteriów merytorycznych dokonują pracownicy IZ FEL i/lub eksperci, powołani w skład KOP.

Jeżeli na którymkolwiek etapie oceny lub przed zawarciem umowy o dofinansowanie powstanie wątpliwość co do spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów uznanych za spełnione na wcześniejszych etapach oceny, KOP może dokonać ponownej weryfikacji spełniania kryteriów, nie będąc związana oceną dotychczas dokonaną.

10. Ostateczne rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT w sposób niekonkurencyjny podejmuje ZWL.
11. IZ FEL zawiera z wnioskodawcami umowy o dofinansowanie.
12. Po zakończeniu oceny projektów, IZ FEL przekazuje wnioskodawcom informację o wyniku oceny. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
13. Od wyników negatywnej oceny projektów w ramach instrumentu ZIT w naborze niekonkurencyjnym, zgodnie z przepisami ustawy wdrożeniowej, wnioskodawcom nie przysługuje protest.
14. Każdorazowo w przypadku wyboru projektu w ramach instrumentu ZIT, IZ FEL niezwłocznie zamieszcza na swojej stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informację w zakresie wyboru projektu do dofinansowania lub informację w zakresie negatywnej oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji podaje się również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania, wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania.

⁶ Kryteria merytoryczne techniczne wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027” przyjętym Uchwałą nr 210/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 czerwca 2025 r., obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.

⁷ Kryteria merytoryczne specyficzne przyjęte Uchwałą nr 230/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 12 sierpnia 2025 r

15. Zakończenie naboru oraz opublikowanie informacji, o której mowa w pkt. 14, w odniesieniu do wszystkich projektów objętych danym postępowaniem w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, oznacza zakończenie tego postępowania.
16. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania IZ FEL niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów, o których mowa w art. 80 ustawy wdrożeniowej.
17. IZ FEL może unieważnić postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT, jeżeli:
 - a) w ostatecznym terminie składania wniosków o dofinansowanie nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie lub
 - b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
18. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek określonych w pkt 17.
19. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt 17 lit. b lub c.
20. IZ FEL podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT w sposób niekonkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

3.2. Terminy i doręczenia

1. Zgodnie z art. 59 ustawy wdrożeniowej do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14

czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (KPA),
z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

2. Zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy wdrożeniowej do doręczenia informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w ust. 5 i 6 stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

3.3. Forma komunikacji z Instytucją Organizującą Nabór

1. Z wyłączeniem przypadków wskazanych w niniejszym dokumencie, wszystkie czynności w ramach naboru, zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i IZ FEL dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem systemu CST2021, przy użyciu aplikacji WOD2021, dostępnej pod adresem <https://wod.cst2021.gov.pl>.
2. Zaleca się, aby na etapie naboru, oceny i wyboru projektu do dofinansowania wnioskodawca regularnie, na bieżąco, logował się w systemie CST2021.
3. Wnioskodawca stosuje wyłącznie formę komunikacji ustaloną w niniejszym dokumencie. Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć w formie elektronicznej wraz z wnioskiem o dofinansowanie oświadczenie o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji. Niezachowanie przez wnioskodawcę wymaganej formy komunikacji skutkuje uznaniem czynności za bezskuteczną.
4. Zaleca się, aby wnioskodawca bez względu na udzielone pełnomocnictwa miał pełny dostęp do danych swojej organizacji i swojego wniosku o dofinansowanie w aplikacji WOD2021.

3.4. Wyjaśnienia w zakresie procedury oceny wniosku o dofinansowanie

1. Wyjaśnień w kwestiach dotyczących procedury oceny wniosków o dofinansowanie udziela IZ FEL poprzez:
 - konsultacje elektroniczne (drogą elektroniczną na adres: defrr@lubelskie.pl),
 - konsultacje telefoniczne (pod numerem telefonu (81) 44 16 734).
2. Odpowiedzi udzielane na pytania związane z procedurą wyboru projektów są wiążące do momentu zmiany odpowiedzi. Jeśli zmiana odpowiedzi, nie wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, wnioskodawcy,

którzy zastosowali się do danej odpowiedzi i złożyli wnioski o dofinansowanie projektu w oparciu o wskazówki w niej zawarte, nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji związanych ze zmianą odpowiedzi.

3. Wyjaśnienia w kwestiach dotyczących procedury oceny wniosków o dofinansowanie przewidzianej dla projektów w naborze niekonkurencyjnym, dotyczą zasad składania wniosków o dofinansowanie, oceny i wyboru projektów do dofinansowania. Pytania zadawane podczas konsultacji nie mogą dotyczyć wstępnej oceny wniosku o dofinansowanie. IZ FEL udziela wyjaśnień nie później niż 7 dni od dnia otrzymania pytania.

3.5. Cel postępowania

Celem postępowania jest wybór do dofinansowania projektów w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Celem Działania 11.3 jest zmniejszenie nierówności społeczno-gospodarczych w wymiarze terytorialnym, poprzez oddolne rozwiązywanie problemów oraz budowę trwałego kapitału społecznego. Rezultatem podejmowanych działań uzgadnianych w trybie partycypacyjnym będzie podniesienie jakości życia oraz wyrównanie dysproporcji rozwojowych prowadzące do wzmocnienia pozycji miast.

3.6. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów.

1. Kwota środków z EFRR przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze wynosi **36 474 723,50 PLN**⁸.
2. Łączna kwota alokacji określona w ust. 1 stanowi równowartość **8 638 182,00 EUR** i została przeliczona na podstawie kursu EUR określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla

⁸Kwota została przeliczona na podstawie aktualnego kursu EBC obowiązującego w marcu 2026 r. i wynoszącego: 1 EUR = 4,2225 PLN.

Województwa Lubelskiego. Maksymalne kwoty środków w EUR przeznaczone na poszczególne ZIT MOF, określone zostały w przyjętej przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 29 listopada 2022 r. aktualizacji „Propozycji podziału alokacji na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych”. Niezależnie od zmian kursu EUR po udostępnieniu Regulaminu wnioskodawcom, kwota dofinansowania w PLN dla projektów danego MOF aplikującego o wsparcie w ramach naboru, uwzględniając zawarte umowy o dofinansowanie dla poszczególnych MOF, nie może przekroczyć alokacji dla CP5 w przyjętej przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 29 listopada 2022 r. aktualizacji „Propozycji podziału alokacji na Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskich Obszarów Funkcjonalnych”, przeliczonej po kursie EUR na dzień ogłoszenia naboru, chyba, że IZ FEL podejmie decyzję o możliwości zwiększenia tej kwoty.

3. Zarząd Województwa Lubelskiego dokona wyboru projektów do dofinansowania w granicach środków dostępnych po ponownym przeliczeniu alokacji wg kursu EUR określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego, uwzględniając alokację w EUR wskazaną w pkt 2 niniejszego Podrozdziału. Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji przy dokonywaniu wyboru projektów do dofinansowania, może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu. W takiej sytuacji Zarząd Województwa Lubelskiego może dokonać wyboru projektu ze zmniejszonym poziomem dofinansowania, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.
4. Kwota dostępnej alokacji podlega też przeliczeniu przed zawarciem każdej umowy o dofinansowanie (wg kursu określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego, obowiązującego w miesiącu zawarcia umowy). Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji po kolejnych przeliczeniach może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu. W takiej sytuacji kwota przyznanego dofinansowania ulega obniżeniu, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.
5. Wnioskodawca przystępując do naboru akceptuje powyższe warunki.

3.7. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie

1. Nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony jest w systemie teleinformatycznym CST2021, w aplikacji WOD2021 dostępnej na stronie <https://wod.cst2021.gov.pl>.
2. Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia przez IZ FEL formularza wniosku o dofinansowanie w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie.
3. Nabór wniosków o dofinansowanie trwa od dnia **16 marca 2026 r.** do dnia **30 czerwca 2026 r.** do godz. 23:59.
4. Przewiduje się możliwość skrócenia terminu składania wniosków o dofinansowanie w sytuacji gdy, przed upływem terminu zakończenia naboru, wszyscy wnioskodawcy realizujący projekty w ramach instrumentu ZIT przedłożą deklaracje wraz z wnioskami o dofinansowanie, iż złożone wersje wniosków o dofinansowanie są ostateczne i nie zamierzają ich anulować. Minimalny czas trwania naboru to 1 dzień roboczy.
5. W uzasadnionych przypadkach termin składania wniosków o dofinansowanie można wydłużyć, wówczas IZ FEL udostępni wnioskodawcom Regulamin z nowym terminem zakończenia naboru. Wydłużenie terminu naboru wniosków o dofinansowanie może mieć miejsce, w szczególności, gdy:
 - a) wystąpi awaria WOD2021/CST2021;
 - b) zwiększeniu ulegnie alokacja przeznaczona na nabór;
 - c) wnioskodawcy realizujący projekty w ramach instrumentu ZIT zgłoszą uzasadnioną potrzebę wydłużenia terminu naboru;
 - d) zmianie ulegną przepisy prawa, mające wpływ na regulacje zawarte w Regulaminie, ale nie skutkujące koniecznością anulowania naboru;
 - e) zmianie ulegną kryteria wyboru projektów, z zastrzeżeniem, iż kryteria wyboru projektów mogą ulec zmianie wyłącznie wówczas, gdy w ramach naboru nie został złożony jeszcze żaden wniosek o dofinansowanie.

Wsparcie techniczne i merytoryczne w zakresie funkcjonowania CST2021 można będzie uzyskać wyłącznie w godzinach pracy ION, tj. w dni robocze w godzinach 7:30-15:30.

6. Wnioskodawcy planujący złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach naboru prowadzonego w sposób niekonkurencyjny zobowiązani są założyć konto w systemie teleinformatycznym CST2021 w aplikacji WOD2021 (utworzenie konta w aplikacji WOD2021 oznacza utworzenie konta również w systemie CST2021, natomiast utworzenie konta CST2021 nie oznacza utworzenia konta w aplikacji WOD2021 (w tym przypadku Wnioskodawca powinien powtórzyć proces założenia konta w aplikacji WOD2021)⁹.
7. Wniosek o dofinansowanie należy przesłać za pośrednictwem systemu CST2021, w aplikacji WOD2021 w odpowiedzi na udostępniony Wnioskodawcom nabór. Link do właściwego naboru zostanie przesłany do Wnioskodawców realizujących projekty w ramach instrumentu ZIT za pośrednictwem poczty elektronicznej. Oznacza to, że zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy wdrożeniowej, IZ FEL nie może przyjąć wniosku o dofinansowanie złożonego w inny sposób, w tym w postaci papierowej. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie dostępna jest pod adresem: [Instrukcje CST2021 - WOD2021](#). Za moment złożenia wniosku o dofinansowanie uznawana jest data widniejąca na potwierdzeniu wpływu do systemu w aplikacji WOD2021.
8. Wzór wniosku o dofinansowanie stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
9. Wniosek o dofinansowanie powinien zostać złożony do IZ FEL przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia administracyjne nadane w systemie.
10. Wniosek o dofinansowanie składany jest wyłącznie w formie elektronicznej. Oznacza to, że IZ FEL, zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy wdrożeniowej, nie może przyjąć wniosku o dofinansowanie złożonego w inny sposób, w tym w postaci papierowej.
11. Do wniosku o dofinansowanie wymagane są załączniki, których wykaz stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Regulaminu. Dokumenty te obowiązują wnioskodawcę oraz wszystkich partnerów współrealizujących projekt i powinny zostać przygotowane zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji wypełniania załączników, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu.

⁹ Adres email osoby wyznaczonej do reprezentowania Beneficjenta musi być indywidualnym adresem tej osoby (nikt inny nie może mieć dostępu do tej skrzynki pocztowej).

12. W razie złożenia wniosku o dofinansowanie po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o dofinansowanie zostaje oceniony negatywnie w oparciu o kryteria formalne dostępu.
13. Wnioskodawca wypełnia formularz wniosku o dofinansowanie przy użyciu funkcji „Utwórz wniosek” dostępnej przy naborze udostępnionym w systemie CST2021 w aplikacji WOD2021.
14. Załączniki określone w niniejszym Regulaminie wgrywane są do systemu CST2021 w aplikacji WOD2021 w formularzu wniosku o dofinansowanie w zakładce „Załączniki” w formie plików pdf, w tym plików pdf podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, jeżeli wymaga tego załącznik oraz arkuszy kalkulacyjnych (xls, xlsx, ods). W aplikacji WOD2021 można załączyć pliki w rozmiarze do 25 MB.
15. Zgodnie z art. 47 ustawy wdrożeniowej IZ FEL może wymagać od wnioskodawców oświadczeń na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, niezbędnych do oceny. Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027, aby ww. oświadczenia spełniły wymogi, o których mowa w art. 47 ustawy wdrożeniowej muszą być opatrzone klauzulą o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
16. Oświadczenia składane wraz z wnioskiem o dofinansowanie, w zakładce „Załączniki” muszą zostać podpisane zgodnie z pkt 8 podrozdziału 3.7 Wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027, tj. przy pomocy kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

3.8. Forma składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie

1. Składanie przez wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie, załączników, oświadczeń do momentu rozstrzygnięcia naboru odbywa się za pośrednictwem systemu CST2021, w aplikacji WOD2021.
2. Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić wniosek o dofinansowanie tylko na wezwanie IZ FEL.
3. Kompletny wniosek o dofinansowanie (formularz wniosku o dofinansowanie wraz załącznikami, w tym wraz z pismem przewodnim) oraz dokumenty

składane na poszczególnych etapach oceny w odpowiedzi na wezwanie IZ FEL składane są każdorazowo w systemie CST2021, w aplikacji WOD2021. Niezachowanie przez Wnioskodawcę wskazanej formy składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie skutkuje uznaniem czynności za niedokonaną.

4. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Termin wskazany w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania wnioskodawcy.
5. Wnioskodawca otrzyma powiadomienie w ramach okna powiadomień w aplikacji WOD2021, jeśli przesłany wniosek o dofinansowanie zostanie odesłany do poprawy. Dodatkowo we wniosku o dofinansowanie w zakładce „Informacje o wniosku o dofinansowanie” pojawi się informacja o statusie wniosku o dofinansowanie oraz dacie złożenia wersji.
6. Zaleca się, aby na etapie naboru, oceny i wyboru projektu do dofinansowania wnioskodawca regularnie, na bieżąco, logował się w systemie CST2021.

3.9. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie

1. Zarówno w trakcie trwania naboru, jak i w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie, wnioskodawcy przysługuje prawo do wycofania (anulowania) wniosku o dofinansowanie. Anulowanie wniosku, skutkuje tym, że IZ FEL nie będzie dłużej procedować z przedmiotowym wnioskiem. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie na etapie naboru nie wyklucza możliwości ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie w tym naborze, o ile zostanie dotrzymany termin przewidziany na składanie wniosków o dofinansowanie w naborze. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie (po wysłaniu wezwania do poprawienia/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie ale przed zakończeniem terminu naboru wniosków lub po zakończeniu naboru niezależnie czy wezwanie zostało wysłane) jego wycofanie (anulowanie) jest równoznaczne z rezygnacją z udziału w naborze.
2. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie odbywa się za pośrednictwem aplikacji WOD2021 i może zostać dokonane wyłącznie przez osoby uprawnione do tej czynności w CST2021.

3. Informacja o wycofaniu (anulowaniu) wniosku o dofinansowanie powinna zostać przekazana w formie oświadczenia lub pisma przekazanego do IZ FEL, uwierzytelnionego przez osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy, poprzez wykorzystanie podpisu PZ/podpisu kwalifikowanego drogą elektroniczną na adres: defrr@lubelskie.pl.
4. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie projektu po zakończeniu oceny danego wniosku o dofinansowanie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

Rozdział 4. Wymagania naboru i zasady finansowania

4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

Podmiotami uprawnionymi do uzyskania wsparcia w ramach naboru są podmioty zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych¹⁰, jako podmioty realizujące projekty w ramach Działania 11.3, tj.

- Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia,
- Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,
- Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
- Podmioty Ekonomii Społecznej,
- Centra aktywności lokalnej,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe, osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe,
- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,

¹⁰ Strategia ZIT pozytywnie zaopiniowana przez IZ pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 najpóźniej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

- Szkoły i inne placówki systemu oświaty,
- Uczelnie wyższe,
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną nie wymienione wyżej.

4.2. Typ projektu

W ramach naboru wsparcie może uzyskać następujący typ projektu:

1. Ochrona, rozwój i promowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury.

4.3. Wymagania w zakresie wskaźników projektu

Wybierając wskaźniki i określając wartości docelowe wskaźników na etapie pisania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca deklaruje, że będzie w stanie je wykazać i monitorować w trakcie i po zakończeniu realizacji projektu (w okresie jego trwałości).

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru wszystkich adekwatnych do zakresu rzeczowego wskaźników produktu i rezultatu, które zostały określone w załączniku nr 4 do niniejszego Regulaminu w tym w szczególności do wyboru wskaźników wymaganych w programie FEL 2021-2027, określonych w ramach Celu Szczegółowego 5 (i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich, tj.:

- WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego,
- WLWK-RCO075 - Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego,
- WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem,
- WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem.

Nie należy wprowadzać tzw. wskaźników własnych.

Wnioskodawca zobowiązany jest ponadto do wykazania we wniosku o dofinansowanie, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu poniższego wskaźnika kluczowego (również w przypadku zerowej wartości docelowej):

- WLWK-PLRO199 Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST).

4.4. Dofinansowanie, wkład własny projektu

1. Maksymalny poziom dofinansowania projektu z EFRR: 95% wydatków kwalifikowalnych¹¹.
2. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych: 5% wydatków kwalifikowalnych.
3. Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu: brak ograniczeń kwotowych.
4. Minimalna i maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
5. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych.
6. Poziom dofinansowania z EFRR dla projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwym programem pomocowym.

4.5. Kwalifikowalność

1. Ogólne zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków zostały określone w Wytycznych kwalifikowalności.
2. Projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego. Przez pojęcie lokalizacji projektu należy rozumieć miejsce lub miejsca na obszarze objętym programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, bezpośrednio związane z jego realizacją. Dodatkowo wskazana na etapie aplikowania lokalizacja projektu nie może ulec zmianie w trakcie oceny projektu¹².

¹¹ Celem prawidłowego obliczenia poziomu dofinansowania projektu nieprzekraczającego 95% wydatków kwalifikowalnych projektu należy przyjąć system zaokrąglenia liczb „w dół”.

¹² Nie dotyczy zmiany lokalizacji dokonywanej na wezwanie ION w ramach uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie.

3. Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane. Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.
4. Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, zgodnie z podrozdziałem 2.3 Wydatki niekwalifikowalne pkt 2 Wytycznych kwalifikowalności.
5. Wsparcie w ramach naboru musi być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
6. Fakt, że dany projekt kwalifikuje się do dofinansowania w ramach FEL 2021-2027 nie oznacza, że wszystkie wydatki poniesione podczas jego realizacji będą uznane za kwalifikowalne. Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, Regulaminem, umową o dofinansowanie i Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.
7. Kwalifikowalność wydatków badana jest na każdym etapie projektu.
8. Wnioskodawca ma obowiązek udzielać zamówień w projekcie oraz realizować te zamówienia zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności.
9. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ FEL najpóźniej na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, tj.
 - ✓ Przedsięwzięcie ujęte musi być na liście projektów, o których mowa w art. 34 ust. 15 pkt 3 ustawy wdrożeniowej, w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie

zaopiniowanej przez Instytucję Zarządzającą pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

- ✓ Zakres projektu musi być zgodny z zakresem przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, o których mowa w art. 34 ust. 15 pkt 3 ustawy wdrożeniowej, w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej przez Instytucję Zarządzającą pod kątem możliwości jej finansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zakres projektu niezgodny z zakresem przedsięwzięcia ujętego na liście projektów, o której mowa powyżej, nie jest kwalifikowalny w ramach niniejszego naboru.

10. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem ZIT i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

11. Wsparcie w ramach działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia GBER oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia de minimis.

12. Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące:

- a) roboty budowlane i modernizacyjne dotyczące zabytków i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem (m.in. mała architektura, tereny zielone, ścieżki piesze) oraz obiektów infrastruktury kultury,
- b) tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych,
- c) zachowanie, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa niematerialnego,
- d) działania na rzecz ochrony zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektów), tj.m.in.: konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów,

księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego eksponowania i przechowywania zbiorów, ich zabezpieczenia i utrzymania właściwych warunków termicznych (klimatyzacja, urządzenia do sterowania wilgotnością i ogrzewania) oraz zakupem wyposażenia,

e) digitalizację dóbr kultury.

13. Renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych (w tym pomników) nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali regionu lub lokalnej.
14. Inwestycje w kulturę respektować muszą zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).
15. Co do zasady wsparcie w sektorze kultury nie może obejmować budowy nowych budynków. Taki rodzaj interwencji będzie dozwolony jedynie w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Wyjątek dotyczy wyłącznie odtworzenia istniejącej zabudowy, zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.
16. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane będą na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie/adaptację/dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych.
17. W ramach naboru przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywnego włączenia społecznego. Wartość kosztów

kwalifikowalnych niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

18. Projekty realizowane w ramach wsparcia sektora kultury obejmować muszą obiekty związane wyłącznie z funkcją kulturalną tj. w skali roku przynajmniej 80% czasu lub powierzchni tej infrastruktury jest wykorzystywane do celów związanych z kulturą. W przypadku projektów dotyczących parków kulturowych i szlaków kulturowych musi zostać zapewniony otwarty dostęp dla użytkowników wspieranej infrastruktury. Przedmiotowe wymogi nie dotyczą projektów obejmujących swym zakresem działania dotyczące niematerialnego dziedzictwa kultury
19. Inwestycje dot. oświetlenia nie mogą stanowić dominującego elementu projektu – koszt kwalifikowalny inwestycji w oświetlenie nie może przekroczyć 15% kosztów kwalifikowalnych w projekcie.
20. W przypadku projektów realizowanych przez Kościoły i związki wyznaniowe (oraz ich osoby prawne) za kwalifikowalne mogą zostać uznane wyłącznie wydatki poniesione na infrastrukturę związaną z działalnością służącą celom humanitarnym, charytatywno-opiekuńczym, naukowym i oświatowo-wychowawczym. Natomiast za niekwalifikowalne uznaje się wydatki poniesione na infrastrukturę związaną ze sprawowaniem kultu religijnego, z wyjątkiem obiektów zabytkowych.
21. W sektorze kultury do wsparcia kwalifikują się przedsięwzięcia nieuprawnione do aplikowania z poziomu krajowego¹³. W związku z tym w ramach niniejszego naboru wyłączone są ze wsparcia:
 - 1) projekty z zakresu zachowania i modernizacji obiektów dziedzictwa kulturowego na cele prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej (centra aktywności społecznej) oraz w zakresie konserwacji zabytków ruchomych oraz muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych oraz ich ochrony i digitalizacji realizowane przez:
 - a) państwowe instytucje kultury,
 - b) instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową i samorządową,

¹³ W celu weryfikacji należy przedłożyć oświadczenie o niezyskaniu wsparcia na przedsięwzięcie objęte wnioskiem o dofinansowanie ze środków programów krajowych.

- c) instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego wymieniane w załączniku do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1117, z późn. zm.),
 - d) jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury oraz samorządowe instytucje kultury, położone w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w przypadku otrzymania wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków programu krajowego.
- 2) projekty z zakresu zachowania i modernizacji obiektów dziedzictwa kulturowego na cele prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej (centra aktywności społecznej) oraz w zakresie konserwacji zabytków ruchomych oraz muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych oraz ich ochrony i digitalizacji z sektora kultury dotyczące:
- a) obiektów UNESCO wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej- wpisy indywidualne i obszarowe,
 - b) Pomników Historii Prezydenta RP wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
 - c) obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.
- 3) projekty z zakresu rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. szkoły artystyczne¹⁴, uczelnie artystyczne, teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea) oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności, np. mediateki i inne tzw. miejsca trzecie¹⁵ realizowane przez:

¹⁴ Wsparcie dla szkół artystycznych ogranicza się do działań, które wykraczają poza ramy edukacji, są dostępne dla społeczeństwa i są osadzone w produkcie lub strategii kulturalnej, które sprzyjałyby rozwojowi gospodarczemu, włączeniu społecznemu i innowacjom społecznym oraz przyczyniałyby się do cyfrowej/zielonej transformacji, długoterminowej odporności oraz środowiskowego, społecznego i gospodarczego zrównowazenia sektora kultury.

¹⁵ Definicja tzw. „miejsca trzecie” – są to otwarte, ogólnodostępne miejsca dla mieszkańców, wspierające aktywność społeczną, obywatelską i kulturalną pełniące różne funkcje np. świetlice, biblioteki, centrum aktywności, domu kultury, klubu seniora.

- a) szkoły i uczelnie artystyczne (szkoły artystyczne państwowe i samorządowe, państwowe uczelnie artystyczne),
 - b) państwowe instytucje kultury,
 - c) instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową z instytucjami samorządu terytorialnego,
 - d) jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury oraz samorządowe instytucje kultury, położone w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w przypadku otrzymania wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków programu krajowego.
- 4) projekty z zakresu rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. szkoły artystyczne¹⁶, uczelnie artystyczne, teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea) oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności, np. mediateki i inne tzw. miejsca trzecie¹⁷ dotyczące:
- a) obiektów UNESCO - wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej – wpisy indywidualne i obszarowe,
 - b) Pomników Historii Prezydenta RP - wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
 - c) obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.

22. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie odpowiednia analiza popytu i oceny potrzeb, zawarta w studium wykonalności i zawierająca zapisy odnoszące się do poniżej wymienionych aspektów:

- wykazanie zapotrzebowania na realizację danego projektu w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności przedsięwzięcia oraz
- wykazanie pozytywnego wpływu danej inwestycji w obiekt kultury na rozwój gospodarczy, włączenie społeczne i/lub innowacje społeczne.

¹⁶ Wsparcie dla szkół artystycznych ogranicza się do działań, które wykraczają poza ramy edukacji, są dostępne dla społeczeństwa i są osadzone w produkcji lub strategii kulturalnej, które sprzyjałyby rozwojowi gospodarczemu, włączeniu społecznemu i innowacjom społecznym oraz przyczyniałyby się do cyfrowej/zielonej transformacji, długoterminowej odporności oraz środowiskowego, społecznego i gospodarczego zrównoważenia sektora kultury.

¹⁷ Definicja tzw. „miejsca trzecie” – są to otwarte, ogólnodostępne miejsca dla mieszkańców, wspierające aktywność społeczną, obywatelską i kulturalną pełniące różne funkcje np. świetlice, biblioteki, centrum aktywności, domu kultury, klubu seniora.

23. Warunkiem udzielenia wsparcia dla projektów obejmujących swoim zakresem obiekty zabytkowe będzie ich zgodność z założeniami dokumentu pn. „Europejskie zasady jakości dla interwencji finansowanych przez UE, które mogą mieć wpływ na dziedzictwo kulturowe” opracowanego przez Międzynarodową Radę Ochrony Zabytków i Miejsc Historycznych (ICOMOS)¹⁸.
24. Zakup wyposażenia możliwy jest wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu.
25. Inwestycje w elementy drogowe w ramach projektów realizowanych w miastach nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększać ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ponadto inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu i nie są one dominującym elementem tego projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych w projekcie. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.
26. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.
27. W ramach naboru wspierane będą wyłącznie inwestycje o charakterze niekomercyjnym, niezarobkowym, tj. inwestycje, które nie są ukierunkowane na osiągnięcie zysku.
28. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie zgodność projektów z wytycznymi dotyczącymi dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami zawartymi w „Poradniku dla sektora kultury w zakresie zapewniania dostępności”¹⁹.
29. Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do

¹⁸ Dokument pn. „Europejskie zasady jakości dla interwencji finansowanych przez UE, które mogą mieć wpływ na dziedzictwo kulturowe” dostępny jest na stronie internetowej: <https://funduszeue.lubelskie.pl/zpr/dokumenty/europejskie-zasady-jakosci-dotyczace-finansowanych-przez-ue-interwencji-o-potencjalnym-wplywie-na-dziedzictwo-kulturowe/>. W przypadku zmiany zapisów dokumentu, pod uwagę brana jest wersja obowiązująca w dniu ogłoszenia naboru.

¹⁹ Poradnik dla sektora kultury w zakresie zapewniania dostępności dostępny pod adresem: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/dostepnosc-plus--poradnik-dla-kultury>

wymaganego warunkami niniejszego naboru. Do obowiązków wnioskodawcy należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych (deklaracje nie stanowią podstawy do spełnienia kryteriów wyboru projektu).

30. Koszty pośrednie w projekcie muszą być finansowane w oparciu o wskazaną w Regulaminie stawkę ryczałtową, z wyjątkiem operacji, których wsparcie stanowi pomoc państwa. Wówczas wszelkie wydatki w projekcie rozliczane są jako wydatki faktycznie poniesione.

31. W ramach naboru do dofinansowania, z zastrzeżeniem zasad opisanych w Wytycznych kwalifikowalności, **kwalifikują się**:

- a) koszty przygotowawcze - związane z przygotowaniem projektu, w tym na przygotowanie dokumentacji technicznej: np. projekt budowlany, projekt wykonawczy, przygotowanie studium wykonalności, przygotowanie raportu oddziaływania na środowisko, przygotowanie przetargu, w tym dokumentacji przetargowej,
- b) wydatki na usługi nadzoru nad projektem, m.in. inspektor nadzoru inwestorskiego, inżynier kontraktu, inwestor zastępczy, nadzór nad projektem, np. nadzory architektoniczne, autorskie,
- c) wydatki związane z inwestycjami w infrastrukturę/działania w zakresie określonym w Podrozdziale 4.2,
- d) koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 4.6,
- e) podatek VAT - może stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w przypadku, gdy – niezależnie od wartości (łącznego kosztu) projektu – brak jest prawnej możliwości jego odzyskania.

Powyższa lista kosztów nie stanowi katalogu zamkniętego.

32. W ramach naboru do dofinansowania, z zastrzeżeniem zasad opisanych w Wytycznych kwalifikowalności, **nie kwalifikują się**:

- wydatki związane z nabyciem eksponatów, stanowiących element np. wystaw czy kolekcji w ramach infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego,
- wydatki związane z nabyciem dewocjonałów, przedmiotów liturgicznych w ramach infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego,
- wydatki związane z renowacją nekropolii (m.in. cmentarzy, kaplic cmentarnych, krypt),

- projekty związane z organizacją imprez kulturalnych m.in. wystaw, festiwali itp.,
- koszty kwalifikowalne w zakresie działań społecznych, których wartość przekracza 15% współfinansowania unijnego projektu,
- wydatki na konserwację, restaurację, rewaloryzację, renowację, roboty budowlane i modernizację infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego, jeżeli w skali roku mniej niż 80% czasu lub powierzchni tej infrastruktury jest wykorzystywane do celów związanych z kulturą,
- wydatki na nieefektywne źródła ciepła oparte o paliwa stałe tj. zakup i montaż kotłów na paliwo stałe,
- wydatki na budowę szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe,
- wydatki na inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), gdy ich koszt kwalifikowalny przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych w projekcie,
- wydatki na renowację, konserwację, rewaloryzację i restaurację obiektów zabytkowych (m.in. pomników, kapliczek) stanowiące pojedynczą interwencję,
- inwestycje o charakterze komercyjnym, tj. inwestycje ukierunkowane na generowanie zysku,
- wydatki poniesione na budowę nowych budynków w sektorze kultury z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, o których mowa w pkt. 15 niniejszego rozdziału,
- w przypadku Kościołów i ich związków wyznaniowych (oraz ich osób prawnych) wydatki poniesione na infrastrukturę związaną ze sprawowaniem kultu religijnego, z wyjątkiem obiektów zabytkowych,
- inwestycje w zakresie rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. szkoły artystyczne, uczelnie artystyczne, teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea) oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności, np. mediateki i inne tzw. miejsca trzecie:
 - realizowane przez szkoły i uczelnie artystyczne (szkoły artystyczne państwowe i samorządowe oraz państwowe uczelnie artystyczne),
 - realizowane przez państwowe instytucje kultury,

- realizowane przez instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową z instytucjami samorządu terytorialnego,
 - dotyczące obiektów UNESCO - wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
 - dotyczące Pomników Historii Prezydenta RP - wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
 - dotyczące obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.
- inwestycje w zakresie rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. szkoły artystyczne, uczelnie artystyczne, teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea) oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności, np. mediateki i inne tzw. miejsca trzecie, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury oraz samorządowych instytucji kultury, położonych w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, jeśli otrzymały wsparcie na to samo przedsięwzięcie ze środków programów krajowych.
 - wydatki na odnawialne źródła energii (OZE),
 - wydatki związane z zakupem urządzeń, maszyn zasilanych paliwami kopalnymi, w przypadku gdy istnieje realna alternatywna technologia o obniżonej albo zerowej emisyjności.

Powyższa lista kosztów nie stanowi katalogu zamkniętego.

4.6. Uproszczone metody rozliczania wydatków

1. W ramach projektu wydatki przeznaczone na pokrycie kosztów pośrednich określonych w Regulaminie będą rozliczane wyłącznie za pomocą stawki ryczałtowej wynoszącej 4%²⁰ kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich

²⁰ Celem prawidłowego obliczenia wysokości kosztów pośrednich w projekcie nieprzekraczającej 4% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu należy przyjąć system zaokrągleń liczb „w dół”.

projektu z wyjątkiem operacji, których wsparcie, w całości lub w części, stanowi pomoc państwa (z wyłączeniem pomocy de minimis). Rozliczenie tych kosztów będzie następowało w kolejnych wnioskach o płatność, z zastosowaniem stawki, odniesionej do objętej danym wnioskiem kwoty kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu.

2. Weryfikacja wydatków na pokrycie kosztów pośrednich polega na sprawdzeniu, czy wnioskodawca prawidłowo zastosował wysokość stawki ryczałtowej oraz czy prawidłowo wykazał kwotę kosztów bezpośrednich będących podstawą wyliczenia z wykorzystaniem stawki ryczałtowej.
3. Koszty pośrednie projektu to koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, które nie wymagają podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.
4. Do katalogu kosztów pośrednich zaliczane są:
 - a) koszty koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń,
 - b) koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
 - c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
 - d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
 - e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
 - f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,

- g) odpisy amortyzacyjne, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
 - h) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
 - i) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
 - j) koszty usług powielania dokumentów,
 - k) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych,
 - l) koszty ochrony,
 - m) koszty sprzątania pomieszczeń, w tym środków czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń,
 - n) opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych).
 - o) koszty promocji.
5. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich. Właściwa instytucja dokonująca oceny kwalifikowalności na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań obejmujących koszty bezpośrednie nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie.

4.7. Informacja i promocja w projekcie

Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i Widoczność), Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji oraz zgodnie z § 19 umowy o dofinansowanie projektu i załącznikiem do umowy (pn. Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”).

4.8. Zasady horyzontalne

1. Wybór projektu odbywa się w oparciu o przesłanki i zasady określone w ustawie wdrożeniowej oraz innych przepisach krajowych i unijnych.
2. Wybrany projekt do dofinansowania musi być zgodny z zapisami art. 9 Rozporządzenia ogólnego, wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (w szczególności art.19), w tym Komentarzami Ogólnymi 4 i 5 oraz uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, z należyтым poszanowaniem zasad równości, wolności wyboru, prawa do niezależnego życia, dostępności i zakazu wszelkich form segregacji. Inwestycje muszą wykazać zgodność działań odnośnie przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka, a mianowicie Kartą Praw Podstawowych (KPP), Europejskim Filarem Praw Społecznych, Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030.
3. Projekt musi być zgodny z art. 9 Rozporządzenia ogólnego, który nakłada obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt musi być realizowany zgodnie ze Standardami dostępności oraz z uwzględnieniem przestrzegania procedur KPP i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON). Zalecane jest stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności, a w odniesieniu do Karty Praw Podstawowych UE pomocne mogą być „Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”, w szczególności załącznik nr III.
4. Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 projekt musi być zgodny z zasadami równościowymi:
 - a) zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz
 - b) zasadą równości kobiet i mężczyzn.
5. Przestrzeganie zasad równościowych wynika z art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej. Ww. Wytyczne mają na celu zapobieganie wszelkiej dyskryminacji ze względu na różne przesłanki, w tym: płeć, rasę, kolor skóry,

pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na każdym etapie i w każdym procesie realizacji projektu tj. podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji i kontroli projektu.

6. Wszelkie działania finansowane z EFRR muszą służyć, czy umożliwiać swobodne z nich korzystanie także osobom z niepełnosprawnościami. Jest to spowodowane szczególnie trudną sytuacją osób z niepełnosprawnościami w dostępie do produktów, usług i udziału w życiu społeczno-gospodarczym.
7. Zgodnie z ideą projektowania uniwersalnego, infrastruktura, produkty i usługi zaprojektowane i zrealizowane z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, muszą służyć wszystkim użytkownikom i likwidować lub ograniczać różne bariery, również takie na które napotykają osoby bez niepełnosprawności (np. cudzoziemcy, osoby starsze, kobiety w ciąży itp.).
8. Projekt musi wspierać zrównoważony rozwój oraz służyć zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, w myśl art. 11 i art. 191 ust. 1 określonym w art. 11 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także uwzględniać zasady „zanieczyszczający płaci”, być zgodny z celami ONZ dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i zasady DNSH, czyli „nie czynić znaczącej szkody” (art. 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021-2027), w tym w szczególności wykorzystanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zastosowanie technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu.

4.8.1 Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

1. Niezależnie od wymogów wynikających z Rozporządzenia ogólnego, zapisy ratyfikowanej w dniu 6 września 2012 r. przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zobowiązują Polskę do zwiększenia możliwości korzystania z praw przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym

eliminacji barier oraz zapewnienia pełnego uczestnictwa we wszystkich sferach życia.

2. Na tej podstawie wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.
3. Wnioskodawca musi zapewnić dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia oraz dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników. Wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności oferowanego wsparcia zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027, które stanowią załącznik nr 2 do Wytucznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. W przypadku projektów (w tym ich produktów) nieobjętych standardem dostępności beneficjent powinien zapewnić realizację zasady dostępności w ramach innych działań projektowych, np. na poziomie zarządzania projektem lub działań informacyjno- promocyjnych (np. strona projektu zgodna z WCAG 2.1 – w tłumaczeniu na język polski: wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie).
4. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (zasada dostępności) w projektach współfinansowanych z funduszy unijnych powinna być realizowana na wszystkich etapach wdrażania projektu, w tym na etapie przygotowania projektu czyli analizy, definiowania celów, planowania działań i budżetu, określania rezultatów, a także podczas jego realizacji, rozliczania, monitorowania i kontroli.
5. Zasada może być realizowana poprzez zastosowanie **uniwersalnego projektowania** oraz **mechanizmu racjonalnych usprawnień (MRU)**. Są to narzędzia umożliwiające kompleksowe podejście do planowania i projektowania zarówno produktów jak i odpowiedniego otoczenia, mając na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli oraz zapewniając im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa.
6. **Uniwersalne projektowanie** jest to projektowanie produktów oraz otoczenia tak, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi (także osób z niepełnosprawnościami) w największym możliwym stopniu, bez potrzeby

adaptacji bądź wyspecjalizowanego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewnienia dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. Koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie **co najmniej standardów dostępności**, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

7. W sytuacjach wyjątkowych dopuszcza się odstępstwa od ww. wymogu, pod warunkiem rzeczowego uzasadnienia w treści wniosku o dofinansowanie, dlaczego projekt nie będzie spełniał wymogu dostępności poprzez koncepcje uniwersalnego projektowania. Zasadność takiego wyłączenia każdorazowo jest oceniona przez ION podczas weryfikacji wniosków o dofinansowanie. W przypadku każdej nowotworzonej inwestycji konieczna jest zatem ocena zgodności danego produktu z koncepcją uniwersalnego projektowania a mechanizm racjonalnych usprawnień (został poniżej opisany), powinien być stosowany jedynie po wcześniejszym stwierdzeniu braku możliwości zastosowania koncepcji uniwersalnego projektowania. Ewentualna neutralność projektu w stosunku do zasady dostępności, powinna być rozumiana w kategoriach wyjątku od reguły. W tych wyjątkowych przypadkach, gdy produkty projektu wprost nie realizują zasady dostępności dopuszczalne jest wykazanie neutralności produktów projektu. Należy jednocześnie podkreślić, iż przyjęcie do realizacji projektów, w przypadku których aspekt zapewnienia dostępności został w nieuzasadniony sposób pominięty, stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia ogólnego. Należy również zauważyć, iż jeśli przynajmniej jeden z elementów projektu realizuje zasadę dostępności, nie jest to projekt neutralny. W przypadku gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek, dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. Wnioskodawca musi wykazać we wniosku o dofinansowanie, że dostępność nie dotyczy danego produktu (lub usługi). Ostateczna decyzja o uznaniu danego produktu (lub usługi) za neutralny należy do oceny wniosku o dofinansowanie. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans

i niedyskryminacji. **Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.**

8. Drugim narzędziem jest **mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU)**, który oznacza możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie osoby z niepełnosprawnością (w charakterze uczestnika/uczestniczki lub członkini/członkowi personelu projektu). Mechanizm ten jest definiowany jako konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w projektach, w których pojawiły się nieprzewidziane na etapie planowania wydatki związane z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, jest możliwe zastosowanie MRU. Co do zasady, środki na finansowanie MRU nie są planowane w budżecie projektu na etapie wnioskowania o jego dofinansowanie. Mechanizm racjonalnych usprawnień znajduje więc zastosowanie w przypadku, gdy nie ma możliwości realizacji wsparcia w środowisku wprost dostępnym lub gdy koszt uzyskania dostępności byłby wysoki. Mechanizm racjonalnych usprawnień jak wspomniano powyżej to mechanizm uruchamiany dopiero w trakcie realizacji projektu, gdy do udziału w projekcie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością, których udziału nie przewidziano na etapie przygotowania projektu. Pozwala on na elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników i zapewnia im optymalne (szyte na miarę) usprawnienia. Co do zasady, środki na finansowanie MRU nie są planowane w budżecie projektu na etapie wnioskowania o jego dofinansowanie.
9. W przypadku wystąpienia w projekcie potrzeby sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem dostępności, beneficjent ma możliwość skorzystania z przesunięcia środków w budżecie projektu lub wykorzystania

powstałych oszczędności. W przypadku braku możliwości pokrycia wydatków związanych z MRU z bieżącego budżetu projektu, IZ umożliwi zwiększenie wartości projektu o niezbędne koszty MRU – pod warunkiem dostępności środków.

10. Decyzję w sprawie sfinansowania MRU podejmuje IZ FEL, biorąc pod uwagę między innymi zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów w projekcie.
11. Średni koszt MRU na 1 osobę w projekcie nie może przekroczyć 15 tysięcy PLN brutto.
12. Jednakże na etapie konstruowania budżetu projektu, nie należy w nim uwzględniać kosztów na racjonalne usprawnienia, gdy projekt nie jest w całości skierowany do osób z niepełnosprawnościami. Trzeba jednak pamiętać, że racjonalne usprawnienia powinny być mechanizmem wtórnym w zakresie zapewnienia dostępności, gdyż z zasady każde wsparcie, zarówno w projektach dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, jak i ogólnodostępnych, powinno być dostępne.
13. Kwota wydatków poniesionych na MRU (wydatków bezpośrednich) wchodzi do podstawy wyliczenia przysługujących na etapie rozliczania kosztów pośrednich. Wpływa tym samym na zwiększenie możliwych do rozliczenia kosztów pośrednich w projekcie. Na etapie rozliczenia projektu – wyliczając przysługujące beneficjentowi koszty pośrednie według uprzednio uzgodnionej stawki ryczałtowej – uwzględnia się wszystkie wydatki bezpośrednie, również te wynikające z MRU.
14. Informacje o zapewnieniu zasady dostępności – w tym przede wszystkim koncepcji uniwersalnego projektowania i równego dostępu – muszą być uwzględnione we wniosku o dofinansowanie.
15. We wniosku o dofinansowanie w zależności od ich specyfiki powinny znaleźć się informacje dotyczące:
 - stosowania standardu WCAG 2.1 przynajmniej na poziomie AA – w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów,
 - uwzględnienia w promocji inwestycji usług dostępnościowych – na przykład poprzez informacje, że materiały promocyjne dotyczące

inwestycji (filmy itp.) będą zawierały napisy, tłumacza PJM i audiodeskrypcję,

- spełnienia zasady dostępności, neutralność może dotyczyć wyjątkowych projektów,
- wyczerpującego uzasadnienia braku zastosowania zasady dostępności dla produktów projektu.

4.8.2 Zasada równości kobiet i mężczyzn

1. Przez zgodność z zasadą równości kobiet i mężczyzn należy rozumieć z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Zasada równości kobiet i mężczyzn polega więc na zapewnieniu sytuacji, w której kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do korzystania z zasobów (np. środki finansowe, szanse rozwoju). Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie sposobu realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektu.
3. Podczas analizy potrzeby realizacji projektu wnioskodawca powinien uwzględnić sytuację kobiet i mężczyzn biorąc pod uwagę, czy istnieją bariery równościowe (systemowe nierówności i ograniczenia jednej z płci, najczęściej kobiet, które są powielane i utrwalane społecznie i kulturowo) w kontekście obszaru realizacji projektu/tematyki projektu.
4. Wnioskodawca powinien wskazać, jakiego rodzaju działania zostaną zrealizowane w projekcie na rzecz niwelowania zdiagnozowanych barier równościowych.
5. W przypadku, kiedy nie zdiagnozowano żadnych barier równościowych, należy we wniosku o dofinansowanie przewidzieć działania, zmierzające do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i wnioskodawca powinien

zadeklarować, że będzie przestrzegał zasady równości kobiet i mężczyzn, tak, aby na żadnym etapie realizacji projektu ww. bariery się nie pojawiły.

6. Działaniem wspierającym równość kobiet i mężczyzn jest budowanie przekazu informacyjnego i promocyjnego w oparciu o przekazy wolne od stereotypów (język, grafika, obrazy). We wniosku o dofinansowanie powinna się znaleźć informacja o tym, w jaki sposób ten niestereotypowy przekaz będzie realizowany.
7. Wnioskodawca powinien również wskazać, w jaki sposób planuje zapewnić realizację zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach procesu zarządzania projektem. Informacja ta powinna zawierać propozycję konkretnych działań, jakie zostaną podjęte w projekcie w ramach zarządzania. Równościowe zarządzanie projektem polega przede wszystkim na zapewnieniu, że osoby zaangażowane w realizację projektu (na przykład personel odpowiedzialny za zarządzanie, personel merytoryczny, personel wykonawcy/partnera) posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie obowiązku przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i potrafią stosować tę zasadę w codziennej pracy przy projekcie.
8. Dopuszczalne jest także uznanie neutralności projektu w stosunku do zasady równości kobiet i mężczyzn. Decyzja o uznaniu danego projektu za neutralny należy do instytucji oceniającej wnioski o dofinansowanie. O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy we wniosku o dofinansowanie wnioskodawca uzasadni, dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie zgodności z ww. zasadą, a uzasadnienie to zostanie uznane przez instytucję oceniającą projekt za adekwatne i wystarczające.

4.8.3 Zasada zrównoważonego rozwoju oraz DNSH, czyli „nie czynić znaczącej szkody”

1. Zasada zrównoważonego rozwoju i zasada „nie czynić poważnych szkód” (ang. DNSH - do no significant harm) mają na celu zapewnienie, że realizacja celów polityki spójności będzie zgodna ze standardami i priorytetami Unii Europejskiej w zakresie klimatu i środowiska, a także nie spowoduje poważnych szkód w środowisku naturalnym.

2. Zasada zrównoważonego rozwoju oznacza, że rozwój społeczny i gospodarczy nie może pozostawać w konflikcie z interesami ochrony środowiska i ładu przestrzennego. Projektowane działania muszą zatem uwzględniać potrzeby przyszłych pokoleń, dlatego nie mogą naruszać równowagi przyrodniczej i przestrzennej. Wszelkie działania będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego podejścia do użytkowania zasobów przyrody, przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.
3. Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych.
4. Zgodność z zasadą „nie czynić znaczącej szkody” (zasadą DNSH) oceniana jest w odniesieniu do następujących sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13):
 - łagodzenie zmian klimatu;
 - adaptacja do zmian klimatu;
 - zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
 - gospodarka o obiegu zamkniętym;
 - zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;
 - ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

W artykule 17 rozporządzenia, dla każdego ze zdefiniowanych celów środowiskowych przedstawiono sytuacje, w których daną działalność gospodarczą uznaje się za powodującą znaczące szkody.

5. W ramach potwierdzenia spełnienia zasady „nie czynić poważnych szkód” należy odnieść się do zapisów Oceny DNSH dla Projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Ocenę przeprowadzono dla wszystkich typów działań możliwych do wsparcia w ramach celów

szczegółowych ujętych w Priorytetach FEL 2021-2027. Celem analizy jest ocena tego czy realizacja ujętych w projekcie typów działań nie wyrządzi poważnych szkód dla celów środowiskowych, określonych w ww. Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r.

4.9. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

Z uwagi na charakter projektów oraz zakres wsparcia, a także potencjalnych wnioskodawców w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) przewiduje się, że wsparcie udzielone w ramach przedmiotowego naboru, co do zasady, nie będzie stanowić pomocy państwa. Jednakże w sytuacji, gdy na dofinansowanej infrastrukturze prowadzona będzie działalność gospodarcza w rozumieniu unijnego prawa konkurencji, tj. oferowanie dóbr i usług na rynku, możliwe jest spełnienie przesłanek dla pomocy państwa.

Projekt podlega indywidualnemu badaniu w zakresie wystąpienia pomocy publicznej. Wnioskodawca zobowiązany jest do wykonania Testu pomocy publicznej, zgodnie ze wzorem określonym w niniejszym naborze. Test pomocy publicznej stanowi Rozdział 3 formularza Studium Wykonalności projektu (tj. załącznik nr 2 do wniosku o dofinansowanie).

W rozumieniu przepisów unijnego prawa konkurencji każdy kto oferuje towary lub usługi na rynku prowadzi działalność gospodarczą. W takim przypadku, aby stwierdzić, czy projekt powinien zostać objęty pomocą publiczną, należy zweryfikować projekt pod kątem spełniania przesłanek określonych w art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)²¹.

²¹ Instytucja organizująca nabór rekomenduje ocenę zgodności projektu z art. 107 TFUE w oparciu o Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Na podstawie art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) można uznać, iż pomocą publiczną jest wsparcie udzielane przedsiębiorstwu²², o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- a) jest przyznawane przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych - środki pochodzące z funduszy europejskich stanowią środki przyznawane z zasobów państwowych. Tym samym środki, które beneficjent uzyska z FEL 2021-2027, będą pochodziły z zasobów państwowych. Co oznacza, że każdorazowo będzie spełniona pierwsza przesłanka występowania pomocy publicznej.
- b) udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku - dotacja bezzwrotna stanowi korzyść ekonomiczną, której przedsiębiorca nie uzyskałby w normalnych warunkach rynkowych.
- c) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów) - dofinansowanie w ramach FEL 2021-2027 ma charakter selektywny, gdyż przyznawane jest dla konkretnego podmiotu.
- d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE - uznaje się, że środek przyznany przez państwo zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, jeżeli może on powodować poprawę pozycji konkurencyjnej beneficjenta w porównaniu z pozycją innych przedsiębiorstw, z którymi beneficjent konkuruje. Za wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi uznaje się co najmniej prawdopodobieństwo wpływu na taką wymianę.

Aby wsparcie stanowiło pomoc publiczną, wymienione powyżej warunki muszą zaistnieć łącznie. W przypadku, gdy którykolwiek z powyższych warunków nie jest spełniony, nie mamy do czynienia z pomocą publiczną.

W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de minimis – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi

²² Za przedsiębiorstwo uznaje się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną (zgodnie z załącznikiem nr I do Rozporządzenia GBER).

przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.

Projekty będą realizowane w ramach pomocy publicznej na warunkach określonych w:

- rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 – art. 53 Rozporządzenia GBER.

Dofinansowanie stanowiące pomoc *de minimis* będzie udzielane na podstawie Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.

W przypadku projektów objętych częściowo pomocą publiczną lub pomocą *de minimis*, dofinansowanie wydatków wspólnych, takich jak m.in. studium wykonalności, nadzór inwestorski podlegać będzie w całości przepisom o pomocy publicznej/pomocy *de minimis*. W przypadku projektu objętego w całości lub częściowo pomocą publiczną wydatki nie wchodzące w zakres w/w rozporządzenia dotyczącego pomocy publicznej można sfinansować wyłącznie na zasadach pomocy *de minimis*.

Badanie czy przyznanie określonego w projekcie dofinansowania nie spowoduje przekroczenia pułapów określonych w Rozporządzeniu *de minimis* przeprowadzane jest dwukrotnie: na etapie oceny formalnej przeprowadzana jest weryfikacja pomocy *de minimis* przeliczonej po kursie EUR z dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie w ramach danego naboru (kurs średni walut obcych, ogłaszany przez NBP). Przed zawarciem umowy o dofinansowanie przeprowadzana jest ponowna weryfikacja, czy łączna wartość przyznanej „jednemu przedsiębiorstwu”²³ pomocy *de minimis* w ciągu trzech minionych lat oraz wartość wnioskowanego dofinansowania w formie pomocy *de minimis*, nie przekroczą pułapów określonych w ww.

²³ Jedno przedsiębiorstwo – wnioskodawca oraz wszystkie jednostki gospodarcze powiązane z wnioskodawcą jednym ze stosunków określonych w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia *de minimis*.

rozporządzeniu. W sytuacji, gdy łączna wartość wnioskowanego dofinansowania w formie pomocy *de minimis* oraz wartość pomocy *de minimis* uzyskanej w ciągu trzech minionych lat przekroczy 300 000 EUR, wnioskodawca zostanie wezwany do obniżenia poziomu dofinansowania kosztów kwalifikowalnych na zasadach pomocy *de minimis*. W przypadku, gdy wnioskodawca nie obniży poziomu dofinansowania, tak aby przyznawaną pomoc można by uznać za legalną, ION odmówi zawarcia umowy o dofinansowanie.

Rozdział 5. Szczegółowa procedura oceny projektu

5.1 Ocena formalna

1. Ocena formalna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych od dnia następującego po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie. W uzasadnionych przypadkach termin oceny formalnej może zostać przedłużony. Informacja o przedłużeniu oceny formalnej zamieszczana jest na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.
2. Ocena formalna przeprowadzana jest metodą zerojedynkową na podstawie kryteriów oceny formalnej projektów, przyjętych uchwałą KM FEL²⁴, które zostały określone w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.
3. Ocena formalna projektu dokonywana jest kolejno w oparciu o:
 - a) kryteria formalne dostępu,
 - b) kryteria formalne poprawności,
 - c) kryteria formalne specyficzne.Ocena ww. kryteriów dokonywana jest przez pracowników ION, powołanych w skład KOP.
4. W pierwszej kolejności weryfikacji podlega, czy projekt spełnia wszystkie kryteria formalne dostępu. Kryteria formalne dostępu są kryteriami

²⁴ Kryteria formalne dostępu oraz formalne poprawności wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027” przyjętym Uchwałą nr 210/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 czerwca 2025 r., obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru. Kryteria formalne specyficzne przyjęte Uchwałą nr 230/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 12 sierpnia 2025 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

obligatoryjnymi, spełnienie których jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W odniesieniu do kryteriów formalnych dostępu nie jest możliwe wzywianie wnioskodawcy do uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie.

5. Ocena w oparciu o kryteria formalne dostępu weryfikowana jest wartościami logicznymi: TAK | NIE | NIE DOTYCZY:
 - a) ocena projektu na poziomie TAK lub TAK i NIE DOTYCZY we wszystkich kryteriach formalnych dostępu oznacza, że projekt spełnia kryteria formalne dostępu,
 - b) ocena projektu na poziomie NIE, co najmniej w jednym kryterium formalnym dostępu oznacza, że projekt nie kwalifikuje się do dofinansowania i zostaje oceniony negatywnie.
6. Kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne istnieje możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie, przy czym zakres uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu i dotyczy:
 - a) uzasadnienia spełnienia kryterium we wniosku o dofinansowanie,
 - b) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do definicji danego kryterium,
 - c) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do uzasadnienia kryteriów,
 - d) informacji dotyczącej typów projektów, do których zastosowanie ma dane kryterium.
7. Ocena kryteriów formalnych poprawności oraz kryteriów formalnych specyficznych weryfikowana jest wartościami TAK | NIE | NIE DOTYCZY:
 - a) ocena projektu na poziomie TAK lub TAK i NIE DOTYCZY w odniesieniu do kryteriów formalnych poprawności oraz w odniesieniu do kryteriów formalnych specyficznych oznacza, że projekt spełnia kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne i zostaje skierowany do oceny merytorycznej,

- b) ocena projektu na poziomie NIE w odniesieniu do któregośkolwiek kryterium formalnego poprawności i/lub kryterium formalnego specyficznego skutkuje skierowaniem wniosku o dofinansowanie do jednokrotnego uzupełnienia/poprawy.
8. W przypadku, o którym mowa w pkt 7 lit. b, IZ FEL kieruje do wnioskodawcy wezwanie do uzupełnienia/poprawy dokumentów ze wskazaniem terminu, w jakim należy tego dokonać. Na wykonanie wezwania wnioskodawca ma 10 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania od IZ FEL. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Za moment złożenia uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie uznawana jest data widniejąca w CST2021, w aplikacji WOD2021.
9. Uzupełnieniu/poprawie/wyjaśnieniu mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu, o którym mowa w pkt 8. Jeżeli zmiany wprowadzane zgodnie z treścią wezwania, o którym mowa w pkt 8, czynią koniecznymi dokonanie kolejnych zmian we wniosku o dofinansowanie – wówczas wnioskodawca wprowadza dodatkowe zmiany we wniosku o dofinansowanie i w odpowiednich załącznikach, informując o tym fakcie IZ FEL i uzasadniając konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian. Dokonane zmiany we wniosku o dofinansowanie nie mogą prowadzić do zwiększenia kwoty dofinansowania, wskazanej na etapie aplikowania. O sposobie dokonania poprawy/uzupełnienia wnioskodawca informuje w piśmie przewodnim, które przekazywane jest w formie załącznika w aplikacji WOD2021 wraz z poprawionym/uzupełnionym wnioskiem o dofinansowanie. W niniejszym piśmie wnioskodawca składa także wymagane wyjaśnienia.
10. W przypadku, gdy w projekcie wprowadzone zostaną zmiany inne niż te, o których mowa w pkt 9, skutkujące niespełnieniem kryteriów, projekt w zakresie kryteriów formalnych poprawności i/lub kryteriów formalnych specyficznych uzyskuje ocenę negatywną.
11. Niedokonanie przez wnioskodawcę wszystkich uzupełnień/poprawek wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w pkt 8, dokonanie nieprawidłowych uzupełnień/poprawek, niezłożenie wyjaśnień lub złożenie wyjaśnień niedostatecznych (tj. takich, których treść nie pozwala uznać kryteriów za

spełnione) stanowi podstawę negatywnej oceny projektu. W takim przypadku przedmiotem oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie uwzględniająca dokonane uzupełnienia lub poprawę, pomimo że są niezgodne z zakresem wezwania.

12. Podstawę negatywnej oceny stanowi także niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku o dofinansowanie w terminie wskazanym w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 8 lub uzupełnienie/poprawienie wniosku o dofinansowanie i/lub złożenie wyjaśnień po terminie wskazanym przez IZ FEL. W takim przypadku podstawą oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie, która została przekazana do uzupełnienia lub poprawienia.
13. Na podstawie wyników oceny projektu IZ FEL podejmuje decyzję o:
 - a) zakwalifikowaniu projektu do oceny merytorycznej (w przypadku, gdy projekt spełnia kryteria formalne),
 - b) negatywnej ocenie projektu.
14. Po dokonaniu oceny formalnej projektu/projektów, IZ FEL informuje wnioskodawcę/wnioskodawców o wynikach oceny poprzez:
 - a) publikację na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl informacji o spełnieniu przez projekt kryteriów formalnych i zakwalifikowaniu go do oceny merytorycznej,
 - b) w przypadku negatywnej oceny projektu, powiadomienie wnioskodawcy w terminie 10 dni roboczych (po zatwierdzeniu przez ZWL listy negatywnie ocenionych projektów na etapie oceny formalnej), wraz z podaniem przyczyny negatywnej oceny. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

5.2 Ocena merytoryczna

1. Ocenie merytorycznej podlegają projekty spełniające wszystkie kryteria formalne.
2. Ocena merytoryczna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych od dnia zakończenia oceny formalnej. W uzasadnionych przypadkach termin oceny merytorycznej może zostać przedłużony. Informacja o przedłużeniu terminu oceny merytorycznej zamieszczana jest na

stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl.

3. W przypadku, gdy na etapie oceny merytorycznej wystąpią różnice kursowe, które mogą mieć wpływ na dostępną w ramach naboru alokację, IZ FEL na ww. etapie oceny może skierować do Wnioskodawcy prośbę o aktualizację danych finansowych we wniosku o dofinansowanie pod kątem dostępnych w naborze środków w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu wysłania niniejszej prośby. Prośba o aktualizację wniosku o dofinansowanie przekazywana jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Za moment złożenia zaktualizowanego wniosku o dofinansowanie uznawana jest data widniejąca na potwierdzeniu wpływu do systemu CST2021, aplikacji WOD2021. W przypadku niezłożenia zaktualizowanego wniosku o dofinansowanie, ocenie merytorycznej podlega ta wersja wniosku, która nie uwzględnia zaktualizowanych danych finansowych w zakresie dostępnej alokacji. W takim przypadku, w sytuacji, gdy projekt spełni kryteria merytoryczne, zaś dostępna w ramach naboru alokacja uniemożliwia wybranie go przy wnioskowanej kwocie dofinansowania, ZWL dokonuje wyboru ww. projektu do dofinansowania po uzyskaniu zgody wnioskodawcy na obniżenie dofinansowania dla projektu, w wyznaczonym przez IZ FEL terminie. Wyrażając zgodę wnioskodawca ma obowiązek przedłożyć zmieniony wniosek o dofinansowanie z odpowiednio obniżonym dofinansowaniem. Brak wyrażenia przez wnioskodawcę zgody na obniżenie dofinansowania lub niezłożenie zmienionego wniosku o dofinansowanie, w terminie wyznaczonym przez IZ FEL, uniemożliwia wybór projektu do dofinansowania, z uwagi na niewystarczającą kwotę dostępnej alokacji. W przypadku aktualizacji wniosku o dofinansowanie, jeżeli powstanie wątpliwość co do spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów uznanych za spełnione na wcześniejszych etapach oceny, KOP może dokonać ponownej weryfikacji spełniania kryteriów, nie będąc związana oceną dotychczas dokonaną.
4. Ocena merytoryczna projektu dokonywana jest przez członków KOP, w skład której wchodzi eksperci i/lub pracownicy IZ FEL ds. oceny technicznej oraz finansowo-ekonomicznej.

5. Projekty oceniane merytorycznie poddawane są ocenie pod kątem spełnienia przyjętych przez KM FEL kryteriów merytorycznych: technicznych²⁵ oraz merytorycznych specyficznych²⁶ określonych w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.
6. Ocena merytoryczna dotyczy oceny projektu pod kątem spełnienia kryteriów merytorycznych technicznych, w tym kryteriów merytorycznych technicznych określonych jako finansowo-ekonomiczne oraz kryteriów merytorycznych specyficznych, w tym zdefiniowanych jako kryteria techniczne specyficzne oraz kryteria finansowo-ekonomiczne specyficzne. Oceny w zakresie kryteriów merytorycznych technicznych oraz merytorycznych specyficznych zdefiniowanych jako techniczne specyficzne dokonuje ekspert/pracownik IZ FEL ds. oceny technicznej, zaś kryteriów merytorycznych technicznych określonych jako finansowo-ekonomiczne oraz merytorycznych specyficznych zdefiniowanych jako finansowo-ekonomiczne specyficzne dokonuje ekspert/pracownik IZ FEL ds. oceny finansowo-ekonomicznej. Kryteria merytoryczne techniczne i merytoryczne specyficzne muszą być spełnione bezwarunkowo, a niespełnienie przynajmniej jednego z nich skutkuje negatywną oceną projektu.
7. Ocena spełnienia przez projekt każdego z kryteriów merytorycznych technicznych weryfikowana jest wartościami: TAK | NIE, zaś kryteriów merytorycznych specyficznych wartościami: TAK | NIE | NIE DOTYCZY.
 - a) ocena projektu na poziomie TAK we wszystkich kryteriach merytorycznych technicznych oraz TAK lub TAK i NIE DOTYCZY we wszystkich kryteriach merytorycznych specyficznych oznacza, że projekt jest wykonalny i może zostać wybrany do dofinansowania.
 - b) ocena projektu na poziomie NIE, co najmniej w jednym kryterium merytorycznym technicznym i/lub merytorycznym specyficznym, oznacza, że projekt jest niewykonalny i skutkuje negatywną oceną projektu.

²⁵ Kryteria merytoryczne techniczne wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027” przyjętym Uchwałą nr 210/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 czerwca 2025 r. obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.

²⁶ Kryteria merytoryczne specyficzne przyjęte Uchwałą nr 230/2025 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 12 sierpnia 2025 r.

8. Na etapie oceny kryteriów merytorycznych technicznych, w tym kryteriów technicznych określonych jako finansowo-ekonomiczne oraz kryteriów merytorycznych specyficznych IZ FEL może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia lub poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca składa je w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Za moment złożenia uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie uznawana jest data widniejąca na potwierdzeniu wpływu do systemu, w aplikacji WOD2021.
9. Zakres uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu i dotyczy:
 - a) uzasadnienia spełnienia kryterium we wniosku o dofinansowanie,
 - b) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do definicji danego kryterium,
 - c) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do uzasadnienia kryteriów,
 - d) informacji dotyczącej typów projektów, do których zastosowanie ma dane kryterium.
10. Uzupełnieniu/poprawie mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu, o którym mowa w pkt 8. Jeżeli zmiany wprowadzane zgodnie z treścią wezwania, czynią koniecznymi dokonanie kolejnych zmian we wniosku o dofinansowanie – wówczas wnioskodawca wprowadza dodatkowe zmiany we wniosku o dofinansowanie i w odpowiednich załącznikach, informując o tym fakcie IZ FEL i uzasadniając konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian. O sposobie dokonania poprawy/uzupełnienia wnioskodawca informuje w piśmie przewodnim, które przekazywane jest w formie załącznika w aplikacji WOD2021 wraz z poprawionym/uzupełnionym wnioskiem o dofinansowanie. W niniejszym piśmie wnioskodawca składa także wymagane wyjaśnienia.
11. W przypadku, gdy w projekcie wprowadzone zostaną zmiany inne niż te, o których mowa w pkt 10, skutkujące niespełnieniem ww. kryteriów, projekt

w zakresie kryteriów merytorycznych technicznych i/lub merytorycznych specyficznych, uzyskuje ocenę negatywną.

12. Niedokonanie przez wnioskodawcę wszystkich uzupełnień/poprawek wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w pkt 8, dokonanie nieprawidłowych uzupełnień/poprawek, niezłożenie wyjaśnień lub złożenie wyjaśnień niedostatecznych (tj. takich, których treść nie pozwala uznać kryteriów za spełnione) stanowi podstawę negatywnej oceny projektu. W takim przypadku przedmiotem oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie uwzględniająca dokonane uzupełnienia lub poprawę, pomimo że są niezgodne z zakresem wezwania. W przypadku negatywnej oceny projektu IZ FEL (po rozstrzygnięciu naboru) informuje wnioskodawcę o zakończeniu oceny projektu wraz z informacją o niespełnieniu kryteriów merytorycznych technicznych i/lub merytorycznych specyficznych oraz uzasadnieniem negatywnej oceny. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
13. Podstawę negatywnej oceny stanowi także niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku o dofinansowanie w terminie wskazanym w wezwaniu, o którym mowa w pkt 8 lub uzupełnienie/poprawienie wniosku o dofinansowanie i/lub złożenie wyjaśnień po terminie wskazanym przez IZ FEL. W takim przypadku podstawą oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie, która została przekazana do uzupełnienia lub poprawienia.
14. Niespełnienie kryteriów merytorycznych będzie skutkowało negatywną oceną projektu. IZ FEL informuje wnioskodawcę o negatywnej ocenie projektu wraz z uzasadnieniem. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
15. Po zakończeniu oceny merytorycznej projektu, na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl publikowana jest informacja o wyniku oceny.
16. Ostateczne rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektu do dofinansowania podejmuje ZWL.

5.3 Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie naboru - wybór do dofinansowania

1. ZWL podejmuje decyzję dotyczącą zatwierdzenia wyników oceny merytorycznej oraz wyboru projektów do dofinansowania.
2. Do dofinansowania może zostać wybrany jedynie ten projekt, który spełnił kryteria wyboru projektów.
3. ZWL dokonuje wyboru projektów do dofinansowania w granicach dostępnych środków, po dokonaniu przeliczenia zgodnie z zapisami podrozdziału 3.6 niniejszego Regulaminu. Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji, po kolejnych przeliczeniach może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu. W takiej sytuacji kwota przyznanego dofinansowania ulega obniżeniu, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.
4. ZWL dokona wyboru projektów do dofinansowania w granicach środków dostępnych po ponownym przeliczeniu alokacji wg kursu EUR określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego, uwzględniając alokację w EUR wskazaną w pkt 2 niniejszego Podrozdziału. Kwota dostępnej alokacji przy dokonywaniu wyboru projektów do dofinansowania, może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu. W takiej sytuacji kwota przyznanego dofinansowania ulega obniżeniu, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.
5. Kwota dostępnej alokacji może ulec zwiększeniu zarówno przed zakończeniem postępowania, jak i po jego zakończeniu, o ile w ramach Działania dostępne są środki.
6. W przypadku zwiększenia alokacji przed zakończeniem postępowania zmianie ulega Regulamin.
7. Po zakończeniu oceny i dokonaniu wyboru projektu do dofinansowania na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl niezwłocznie publikowana jest stosowna informacja.
8. Po wyborze każdego projektu do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT, IZ FEL w terminie 10 dni roboczych informuje wnioskodawcę (zgodnie z przepisami działu I rozdziału 8 KPA) o zakończeniu oceny jego projektu,

w wyniku której projekt spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów i został wybrany do dofinansowania – pismo zawiera informację o wyniku oceny.

5.4 Umowa o dofinansowanie

1. Wnioskodawca, którego projekt o dofinansowanie został wybrany do dofinansowania zawiera z IZ FEL umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, oraz zostały dokonane czynności i zostały złożone wymagane dokumenty wskazane w niniejszym podrozdziale.
3. Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta, w przypadku, gdy:
 - a) wnioskodawca nie dokonał czynności wskazanych w niniejszym podrozdziale Regulaminu,
 - b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych,
 - c) wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania,
 - d) doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów.
4. Kwota dostępnej alokacji w ramach naboru podlega ponownemu przeliczeniu przed zawarciem umowy o dofinansowanie zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 3.6 niniejszego Regulaminu. Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji po kolejnych przeliczeniach może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu wybranego do dofinansowania we wnioskowanej wysokości. W takiej sytuacji kwota przyznanego dofinansowania ulega obniżeniu, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.
5. Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania, na wezwanie ION wysłane drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, składa w terminie 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania, wszystkie wymagane dokumenty określone w wezwaniu. Za moment złożenia wymaganych dokumentów określonych w wezwaniu uznawana jest data widniejąca na potwierdzeniu wpływu do systemu CST2021. Na prośbę Wnioskodawcy przekazaną drogą elektroniczną, poprzez system CST2021 przed upływem wyznaczonego terminu istnieje możliwość wydłużenia

terminu złożenia wymaganych dokumentów (w tym załączników do umowy o dofinansowanie) o czas oznaczony, określony przez IZ FEL.

6. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie ION będzie wymagała złożenia poprzez system CST2021 (aplikacja: Projekty) dokumentów wskazanych w załączniku nr 7 do niniejszego Regulaminu.
7. Co do zasady, po rozstrzygnięciu postępowania i wyborze projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie nie jest możliwe dokonywanie zmian we wniosku o dofinansowanie. IZ FEL w szczególnych przypadkach dopuszcza jednak możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie.
8. Aktualizacja wniosku o dofinansowanie może być dokonywana w sytuacji, gdy:
 - a) IZ FEL zidentyfikuje taką konieczność (np. w wyniku weryfikacji dokumentów, w tym załączników przed zawarciem umowy). W tej sytuacji pracownicy ION sporządzają wezwanie o konieczności aktualizacji wniosku o dofinansowanie. IZ FEL przekazuje wezwanie drogą elektroniczną, poprzez system CST2021.
 - b) Wnioskodawca zwróci się do IZ FEL z prośbą o możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie oraz przedstawi opis planowanych do wprowadzenia zmian we wniosku o dofinansowanie w celu uzyskania akceptacji IZ FEL do wprowadzenia zmian (np. zmiany nazwy wnioskodawcy, zmiany osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, zmiany adresu siedziby wnioskodawcy itp.).
9. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie, IZ FEL przeprowadza czynności mające na celu wykluczenie okoliczności mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej.
10. Weryfikacja obejmuje w szczególności sprawdzenie:
 - a) czy wnioskodawca złożył wszystkie wymagane dokumenty oraz czy są one spójne i poprawne (w przypadku, w którym wnioskodawca był wzywany do aktualizacji wniosku o dofinansowanie lub uzyskał zgodę IZ FEL na wprowadzenie zmian we wniosku o dofinansowanie, o których mowa w pkt 8 powyżej dokonuje się również sprawdzenia odpowiednio, czy wprowadzono wszystkie zmiany wskazane przez IZ FEL oraz czy zmiany wprowadzone przez wnioskodawcę nie wykraczają poza zakres

zaakceptowany przez IZ FEL i nie mają negatywnego wpływu na spełnienie kryteriów wyboru projektu);

- b) czy wnioskodawca/partner projektu figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich (jeżeli dotyczy);
- c) poziomu dostępnej dla wnioskodawcy pomocy de minimis (jeżeli dotyczy);
- d) innych okoliczności ujawnionych po zakończeniu oceny projektu, a mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu.

W szczególności czy zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w wyniku zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, w szczególności gdy w stosunku do wnioskodawcy lub członka organów zarządzających wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego wnioskodawcy lub podmiotu. Przez podmioty powiązane należy rozumieć podmioty, między którymi występują powiązania, o których mowa w art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia GBER, niezależnie od tego, czy na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu ma być udzielona pomoc publiczna.

11. Możliwe jest uzupełnienie lub poprawa przez Wnioskodawcę zidentyfikowanych braków i/lub błędów w dokumentach złożonych na wezwanie ION, o którym mowa w pkt 5, przekazanych za pośrednictwem systemu CST2021 (aplikacja: Projekty). Termin na uzupełnienie lub poprawę wynosi 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania. Za moment złożenia uzupełnionych/poprawionych dokumentów

uznawana jest data widniejąca na potwierdzeniu wpływu do systemu CST2021.

12. Niedotrzymanie terminu na złożenie dokumentów, o którym mowa w pkt 5 lub niedotrzymanie terminu, o którym mowa w pkt 11, stanowi podstawę do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie.
13. Obok okoliczności wymienionych powyżej, przesłanką do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie jest przedłożenie przez Wnioskodawcę podrobionych, przerobionych lub poświadczających nieprawdę dokumentów, podanie przez Wnioskodawcę nieprawdziwych lub nierzetelnych danych, złożenie przez niego nierzetelnych lub nieprawdziwych oświadczeń w toku ubiegania się o dofinansowanie, co do okoliczności mogących mieć wpływ na wynik oceny.
14. Dofinansowanie objęte umową o dofinansowanie przyznaje się wyłącznie na pokrycie wydatków kwalifikowalnych. W przypadku, gdyby przed zawarciem umowy okazało się (w szczególności w toku kontroli, o której mowa w art. 24 i 25 ustawy wdrożeniowej), iż całość lub część wydatków w projekcie jest (lub w razie udzielenia dofinansowania byłaby) objęta nieprawidłowością/nieprawidłowościami, stanowi to podstawę odpowiednio do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie lub do odpowiedniego obniżenia wysokości dofinansowania przyznanego dla projektu. Wnioskodawca ma obowiązek dostosować wniosek o dofinansowanie w terminie 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania stosownego wezwania ION drogą elektroniczną poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Bezskuteczny upływ terminu na dostosowanie wniosku o dofinansowanie (niezłożenie wniosku o dofinansowanie dostosowanego zgodnie z wezwaniem), stanowi podstawę do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie.
15. W przypadku stwierdzenia przesłanek uprawniających do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie, ION informuje o tym fakcie Wnioskodawcę wraz z podaniem przyczyny odmowy zawarcia umowy. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA. W przypadku zaistnienia jakiegokolwiek przyczyny uzasadniającej odmowę zawarcia umowy o dofinansowanie projektu Wnioskodawcy nie przysługują w stosunku do

Województwa Lubelskiego jakiegokolwiek roszczenia w szczególności roszczenia odszkodowawcze lub roszczenia o zawarcie umowy.

16. Za datę zawarcia umowy przyjmuje się datę podpisania umowy przez ostatnią ze stron.

5.5 Unieważnienie postępowania

1. Unieważnienie postępowania może nastąpić w następujących przypadkach:
 - a) w terminie składania wniosków o dofinansowanie nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie lub
 - b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
2. Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek z pkt. 1.
3. Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt. 1 lit. b lub c.
4. W przypadku wycofania (anulowania) wszystkich wniosków o dofinansowanie po zakończeniu naboru, postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania zostaje anulowane.
5. IZ FEL nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z pkt 1 lit. a, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek o dofinansowanie.
6. Postępowanie nie może zostać unieważnione, jeżeli została zawarta przynajmniej jedna umowa o dofinansowanie w ramach postępowania.
7. W przypadku unieważnienia postępowania, o którym mowa w niniejszym Rozdziale, zastosowanie mają zapisy Rozdziału 10 Wytucznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027.
8. W przypadku unieważnienia postępowania ION informuje wnioskodawców o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny oraz jego przyczynach.
9. W przypadku unieważnienia lub anulowania postępowania ION podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu/anulowaniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny

oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej

www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl .

Rozdział 6. Klauzula informacyjna dla wnioskodawców/beneficjentów i osób wyznaczonych do kontaktu, partnerów/realizatorów projektu

Zgodnie z art. 13 i 14 rozporządzenia 2016/679²⁷ informuję, że:

1. Administratorem danych, który odpowiada za przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych, jest Instytucja Zarządzająca – Zarząd Województwa Lubelskiego z siedzibą przy ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin, www.lubelskie.pl, info@lubelskie.pl.
2. Administrator danych osobowych wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można skontaktować się pod adresem: ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin (adres e-mail: iod@lubelskie.pl).
3. Podstawami prawnymi przetwarzania Pani/Pana danych osobowych są:
 - art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679 w zw. z art. 8 ust. 2 i art. 87 ustawy wdrożeniowej oraz w zw. z art. 4 rozporządzenia 2021/1060,
 - art. 6 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 2016/679 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 10 ustawy wdrożeniowej (Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027),
 - art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 2016/679 tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą przed zawarciem umowy - w razie wyboru Pana/Pani projektu do dofinansowania skutkującego podjęciem działań zmierzających do zawarcia umowy oraz jej zawarcia,
 - art. 10 rozporządzenia 2016/679 w przypadku przetwarzania danych osobowych dot. wyroków skazujących i czynów zabronionych w zw. z art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Pani/Pana dane będą przetwarzane w następujących celach:

- wyboru projektów do dofinansowania,
- zawierania umów o dofinansowanie projektu lub podejmowania decyzji o dofinansowaniu projektu,
- zlecenia płatności, wypłat oraz dokonywania płatności,
- monitorowania postępów realizacji programu,
- nakładania korekt finansowych,
- prowadzenie kontroli realizacji projektów,
- odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi,
- ewaluacji programu,
- prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych, w tym edukacyjnych,
- archiwizacji.

5. Dane:

- osób do kontaktu w postaci: imienia i nazwiska, adresu e-mail, numeru telefonu;
- realizatora/partnera w postaci: nazwy, adresu prowadzenia działalności/adresu do korespondencji, adresu e-mail, strony www, nr telefonu, danych identyfikacyjnych (NIP, PESEL, nr zagraniczny) Administrator pozyskał od Wnioskodawcy.

6. Dane mogą być udostępnione podmiotom upoważnionym na podstawie przepisów prawa w tym Instytucji Koordynującej UP (minister właściwy ds. rozwoju regionalnego), ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych, instytucji audytowej, a także podmiotom, którym wymienione podmioty powierzyły realizację zadań na podstawie odrębnej umowy, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań wynikających z przepisów ustawy wdrożeniowej oraz podmiotom świadczącym usługi na rzecz Administratora: operatorom pocztowym i kurierom, dostawcom systemów informatycznych i usług (np. usługi wykonania badania ewaluacyjnego na zlecenie Instytucji Zarządzającej; usługi eksperckie w zakresie oceny projektów) oraz Lubelskiemu Centrum Innowacji i Technologii z zastrzeżeniem zapewnienia odpowiedniej ochrony danych osobowych.

7. Dane będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania oraz przez okres archiwalny wynoszący zgodnie z wymaganiami

prawnymi²⁸ 10 lat, a następnie dokumentacja zostanie poddana procedurze brakowania (niszczenia). Okres przechowywania może zostać wydłużony przez Archiwum Państwowe.

8. Ma Pani/Pan prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, gdy podstawą ich przetwarzania jest art. 6 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 2016/679.
9. Ma Pani/Pan prawo żądać dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania oraz ograniczenia ich przetwarzania.
10. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych narusza przepisy rozporządzenia 2016/679.
11. Podanie danych osobowych, wskazanych w art. 87 ustawy wdrożeniowej, wymienionych we wniosku o dofinansowanie, wnioskach o płatność, innych formularzach uzupełnianych w CST2021 jest wymogiem ustawowym a ich niepodanie skutkuje brakiem możliwości złożenia danego wniosku lub realizacji czynności, do której są one wymagane. W przypadku zawierania umowy o dofinansowanie projektu podanie danych osobowych jest warunkiem jej zawarcia, a ich niepodanie skutkuje brakiem możliwości jej zawarcia.
- 12. Wnioskodawca/beneficjent na podstawie art. 87 ust. 1 w zw. z art. 88 ustawy wdrożeniowej jest odrębnym administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia 2016/679, w związku z czym spoczywają na nim wszystkie obowiązki wynikające ze wskazanego aktu prawnego oraz innych przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym wypełnianie obowiązku informacyjnego.**

Załączniki

1. Wzór wniosku o dofinansowanie.
2. Lista wymaganych załączników do wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów

²⁸ Zostały one określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

- funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – niekonkurencyjny sposób wyboru projektów.
3. Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – niekonkurencyjny sposób wyboru projektów.
 4. Opis wskaźników w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – niekonkurencyjny sposób wyboru projektów.
 5. Kryteria wyboru projektów w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – niekonkurencyjny sposób wyboru projektów.
 6. Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
 7. Lista załączników do wniosku o dofinansowanie, które należy zaktualizować/dołączyć przed podpisaniem umowy w ramach Działania 11.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (typ projektu 1) Priorytetu XI Rozwój zrównoważony terytorialnie programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 – niekonkurencyjny sposób wyboru projektów.